

Dokumentets syfte

Programmet svarar mot krav på styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap och anger övergripande mål och inriktning för detta.

Dokumentet gäller för

Nacka kommun och verksamheten i dess tillhörande bolag

Innehållsförteckning

1	Inledning	2
2	Mål	2
3	Organisation och styrning	3
4	Process för risk- och sårbarhetsanalys	3
5	Kommunens ambitioner gällande geografiskt områdesansvar	4
6	Planering avseende krisberedskap	4
7	Övriga dokument i krisberedskapsarbetet	5

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2020/1020	2021-02-01	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen	Mats Bohman
				Trafik- och Fastighetsdirektör

I Inledning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har undertecknat en överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019–2022 (SKL 18/03101). Denne reglerar ersättning, uppgifter och därtill kopplat stöd för kommunernas arbete med krisberedskap under samma period. Överenskommelsen utgår från Lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH), Förordning om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (FEH) samt kommunallag. I enlighet med överenskommelsen har kommunen upprättat Program för krisberedskap 2020–2023. Programmet anger kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden.

Nacka kommuns krisberedskapsarbete syftar till att bidra till att vara bäst på att vara kommun genom att skapa robusthet i kommunens verksamhet, värna individens säkerhet och trygghet, samt att främja hållbar utveckling genom att säkra livsmiljöer, egendom och grundläggande värden. Som komplement till kommunens vision om att främja öppenhet och mångfald, ska ökad medvetenhet i kombination med förtroende och respekt för människors vilja att ta ansvar öka förmåga till riskbaserat förhållningssätt i säkerhetsfrågor. Ett systematiskt arbetssätt med gemensamma mål som följs upp kontinuerligt och strävan efter ständig förbättring bidrar till stark och balanserad tillväxt.

Krisberedskapsarbetet syftar till att verka för robusthet och god förmåga att hantera situationer i kris och höjd beredskap. Inom ramen för krisberedskapsarbetet skapas förutsättningar för att hantera de ansvar som åligger Nacka kommun, dels det direkta verksamhetsansvaret för de samhällsviktiga funktionerna i kommunens verksamhet, dels ett informationsansvar gentemot dem som lever och vistas i Nacka och dessutom ett geografiskt områdesansvar som betingar samordning av aktörer som ansvarar för övriga samhällsviktiga funktioner i kommunen.

2 Mål

Övergripande målsättning för krisberedskapsarbetet:

- Säkerhet och trygghet för dem som bor, verkar och vistas i Nacka.
- En robust verksamhet för att säkra kommunens funktionalitet, även under påfrestningar.
- Krisberedskapsarbetet styrs av kommunens risk- och sårbarhetsprocess och övergripande krisplan.
- Kommun och tjänstemannaledning ska ha kunskap om de risker som finns inom kommunens verksamhet och för den egna organisationen specifikt, samt om hur de ska hanteras.
- Det ska finnas aktuella och planer för kris- och kontinuitetshantering som möter upp mot kartlagda risker på lokal som central nivå. Planerna ska svara

mot krav på såväl funktionsansvar för samhällsviktiga funktioner som informationsansvar, och geografiskt områdesansvar.

3 Organisation och styrning

Grunden för Nacka kommuns organisering av krisledningsarbete ligger i ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen och följer ordinarie organisation så långt det är möjligt, vilket innebär att händelserna så långt som möjligt ska hanteras av berörd verksamhet/enhet med stöd av ansvarig nämnd. Kommunens krisorganisation ska ha beredskap, förmåga och robusthet att hantera kriser och allvarliga händelser. Oavsett nivå på kris är samordning av såväl intern som extern kommunikation av stor vikt.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för krisberedskapen i Nacka kommun. Kommunstyrelsen är tillika krisledningsnämnd som träder in och kan ta över annan nämnds ansvar vid en extraordinär händelse. Kopplat till krisledningsnämnden finns krisledningsutskottet.

Nämnderna ansvarar för att upprätthålla krisledningsarbetet inom sina respektive ansvarsområden. Kommunens bolag, Nacka energi respektive Nacka vatten och avfall, ansvarar på motsvarande sätt att hantera kriser och allvarliga händelse. Stadsledningskontoret, som består av stadsdirektören och de direktörer som stadsdirektören bedömer behövs för strategisk, övergripande styrning och ledning, utgör krisledning på central nivå. Den centrala nivån ska inrikta, samordna, stödja, följa upp och utveckla kommunens samlade säkerhetsarbete utifrån kunskap om de mest framträdande utmaningarna och behoven på övergripande nivå.

Verksamheter och enheter ansvarar för att hantera kriser och allvarliga händelser nära nackaborna. Enhets- och verksamhetschefer ansvarar för att det finns rutiner och planer för detta.

4 Process för risk- och sårbarhetsanalys

En risk- och sårbarhetsanalys är ett steg i en kedja för att reducera risker, minska sårbarheter och förbättra vår förmåga att förebygga, motstå och hantera kriser och extraordinära händelser och är tänkt att utgöra

- beslutsunderlag för beslutsfattare och verksamhetsansvariga,
- underlag för kommunikation om samhällets risker till allmänheten och anställda,
- underlag för samhällsplanering

En risk- och sårbarhetsanalysrapport ska redovisas för länsstyrelsen varje mandatperiod.

Nacka kommuns risk- och sårbarhetsanalysarbete startar på lokal nivå med utvärdering av verksamhet med avseende på upprätthållande av samhällsviktiga funktioner. Den övergripande risk- och sårbarhetsanalysen tar in verksamheternas

resultat, tillsammans med de centrala aspekterna och analyserar kommunens förmåga och uthållighet i att hantera olika riskscenarier och upprätthålla samhällsviktiga funktioner, tillgodose informationsbehov och utvärdera behov gällande geografiskt områdesansvar. Utifrån risk- och sårbarhetsanalyserna utvecklas och uppdateras kris- och kontinuitetsplaner på lokal och central nivå för att hantera extraordinära händelser. Risk- och sårbarhetsanalyser ligger även till grund för åtgärdsplaner för ökad robusthet, samt utbildnings- och övningsplaner. I syfte att öka medvetenhet kring risker och verksamhetens robusthet ska risk- och sårbarhetsanalyserna utvecklas under mandatperioden med kunskapslyft och vägledning för verksamheten.

Krisberedskapsdokument kan i många fall innefatta information som om den kommer ut skulle kunna innebära skada för kommunen, enskilda eller samhället i stort. I sådana fall kan det vara nödvändigt att begränsa insynen genom att belägga sådan typ av dokumentation med sekretess. Utifrån OSL kan en RSA-redovisning beläggas med sekretess som utgår från fredstida hot och kriser, också kallat "RSA-sekretess" (enligt kapitel 18 kap. 13 § OSL).

5 Kommunens ambitioner gällande geografiskt områdesansvar

Kommunen har ett lagreglerat geografiskt områdesansvar som innebär att Nacka kommun ska samordna aktörer med samhällskritiska funktioner i både planering och hantering av krishändelser inom kommunens geografiska område. Detta omfattar även samordning av information till dem som lever och vistas i Nacka. Det geografiska områdesansvaret är kan vara kommunalt och regionalt, ibland även nationellt, på samma gång.

Stommen i arbetet med geografiska områdesansvaret på länsnivå återfinns i strukturen för Samverkan Stockholmsregionen, där en rad samhällsaktörer i regionen utvecklat en förmåga till samverkan över kommungränserna med gemensam inriktning och samordning av aktiviteter och information. Nacka kommun har utöver detta ett lokalt nätverk bestående av relevanta aktörer inom samhällsviktiga funktioner, för utveckling av planer för hantering av extraordinära händelser. En samordnad hantering av extraordinära händelser ska ske utifrån en samlad lägesbild och gemensam inriktning som grund.

För att säkerställa information till allmänheten även under långvarigt elbortfall eller annan typ av kris som undergräver möjligheterna till detta ska kommunen under mandatperioden upprätta fysiska informationspunkter geografiskt utspridda i de olika kommundelarna. Kommunen samarbetar med Styrel och nödvattenplaner tillsammans med de kommunala bolagen.

6 Planering avseende krisberedskap

En kris eller extraordinär händelse kan utgöra påfrestning på kommunen och kan vara enskild händelse, exempelvis större olycka, ett sabotage, omfattande störning i samhällsviktig verksamhet etcetera, eller också utgöra ett tillstånd som uppstår när en

eller flera händelser utvecklar sig eller eskalerar till att omfatta flera delar av kommunen eller samhället. Att hantera en kris kräver snabbhet, improvisationsförmåga, samordning och en klar lednings- och ansvarskedja. Exempel på typer av händelser eller tänkbara hotbilder kan leda till extraordinära händelser är

- Natur- och klimatrelaterade olyckor
- Andra olyckor
- Teknisk infrastruktur och försörjningssystem
- Antagonistiska hot och social oro
- Sjukdomar och smittspridning

Nacka kommuns övergripande krisplan utgör ramarna för krishantering i kommunens verksamhet, som vid behov kan kopplas till Samverkan Stockholmsregionen för samordning och samverkan på regional nivå i Stockholms län. Verksamheten ansvarar för att ha lokala krisplaner för att upprätthålla kritiska funktioner. Utgångsläget vid en inträffad kris eller allvarlig händelse är att Nacka kommuns verksamheter så långt det är möjligt ska kunna hantera det inträffade utifrån vardagliga rutiner och resurser. I situationer som kräver centrala prioriteringar av resurser och en central inriktning aktiveras kommunens centrala krisledning.

För att kommunens krishantering ska kunna initieras snabbt krävs ständig beredskap, för detta ändamål finns alltid en tjänsteperson i beredskap, s.k. TiB med kunskaper och mandat att informera, samordna och vid behov eskalera. Stödresurser är kommunikations- och säkerhetsfunktioner. Händelser som kräver krisstöd inom kommunens geografiska område, samordnas av sociala omsorgsprocessen.

7 Övriga dokument i krisberedskapsarbetet

Detta program utgör ett ramverk för arbete med krisberedskap. Övriga dokument inom detta ramverk är:

- Nacka kommuns övergripande Risk- och sårbarhetsanalys med tillhörande åtgärdsplan
- Utbildnings- och övningsplan
- Nacka kommuns övergripande krisplan

Under 2021 kommer en plan kopplat till kommunens arbete kopplat till Sveriges säkerhet att tas. Den fastställs i kommunstyrelsen och kommer att innefatta frågor kopplat till säkerhetsskydd, civilt försvar samt totalförsvaret.